

EDINOST

(Večerno izdanje)

GLASILO POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO.

Telefon št. 870.

4 nvč.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravištvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravištvo, odpravištvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

„Edinost“

izhaja dvakrat na dan, razen nedelj in praznikov. Zjutranje izdanje izhaja ob 11. uri, večerno pa ob 7. uri. O ponedeljskih izhaja prvo izdanje ob 1 uri pop.

Naročnina znaša:

Obe izdanji na leto gl. 21—
Za samo večerno izdanje . . . 12—
Za pol leta, četrt leta in na mesec razmerno.

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Na drobno se prodajajo v Trstu zjutranje številke po 3 nvč. večerne številke po 4 nvč.; ponedeljske popoldanske številke po 2 nvč. Izven Trsta po 1 nvč. več.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinosti“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinosti“ v Trstu.

Novejše vesti.

Pariz 22. Glasom sporočila, došlega »Agence Havas« iz Madrida, je izjavil španski minister za nauk, Gamazo, da se skoro sklene mir, ki bo de časten za Špansko.

Madrid 22. Neka privatna brzojavka iz Havane javlja, da so Amerikani v terek zvečer pri Manzanillo stopili na kopno. Špansko vojaštvo, ki je nadzorovalo mesto, je streljalo na Amerikane, kateri poslednji so odgovarjali streljanjem. Možtvo španskih topnjač se je rešilo s tem, da je z jednim delom svojih stvari zbežalo na kopno. Pričakuje se, da Amerikani napadejo Manzanillo na vodi in na kopnem.

Playa del Este 22. Glasom uradnega poročila o večeršnjem boju pri Manzanillo je ameriškansko brodovje razdejal tri španske kupčijske ladije in pet topnjač. Španci so imeli baje sto mrtvih, dočim ni padel, niti ni bil ranjen noben Amerikan (!!!). (V boju, v katerem so razdejali 10 ladij, da ni bil niti ranjen noben Amerikan!! Potem pa ni res, da je bil boj! Ta je zopet »ameriškanska« !)

Anapolls 22. Neka govornica hoče vedeti, da se admiral Cervera ne povrne na Špansko, ampak da je sklenil, da se svojim sinom vred — ki je tudi med ujetniki — po sklepu miru nastani v Bostonu.

London 22. (Seja zbornice poslancev). Prvi lord mornarice, Goschen, je pojašnjeval dodatni program za pomnoženje mornarice. Rusija gradi sedaj 6 novih bojnih ladij, za dve od teh je preskrbljeno že v prvotnem programu. Govornik je zahteval 4 nove bojne ladije. V ruskem programu je nadalje zgradba 4 novih križarjev. Govornik predlaga gradbo štirih novih križarjev, kakor tudi 12 razdejevalcev torpedov. Skupni znesek potrebščine za te nove ladije je proračunjen na 15 milijonov. Nove ladije naj bodo še posebno sposobne za vožnjo po sueškem prekopu.

London 22. »Reuterjeva pisarna« javlja iz Hongkonga: Upor v Kwangsi še ni udušen. Podkralj pošilja neprestano vojaštva na pozorišče nemirov.

Carigrad 21. Glasi se, da namerujejo četorica velevlasti doposlali turški vladi noto, v kateri izjavljajo, da ne dovole, da bi se turško vojaštvo dopošiljalo na Kreto.

Lvov 22. Jutri pojde tudi mimo kralj Karol Romunski na svojem potovanju v Petrograd. Kralj se ustavi za jeden dan v Varšavi, kjer bode njemu na čast slavnostna predstava v glavnem gledališču.

Jaslo (Galicija) 22. Tukajšnje sodišče je obsodilo danes jedno osebo na dva meseca ječe radi zadržnih izgredov proti Židom.

Petrograd 22. Car ruski je podelil večeraj pred obedom knezu Ferdinandu Bolgarskemu red sv. Andreja in princesi Mariji Lujizi red sv. Katarine.

Geneva (Šveica) 22. Ker so vsprejeli predlog, da vlada bodi posredovatelj, so delavei na stavbah zopet šli na delo. Državni svet je sklenil, da zaključí vsa socialistiška društva italijanska ter da je odsloviti jeden batalijon deželne brambe, jeden batalijon pa ostane za sedaj še pod orožjem.

Zadar 22. V okolici sinjski so se te dni ponavljali sunki; po nekaterih krajih so bili sunki še precej močni.

Berolin 22. Semkaj je došlo 700 avtrijskonemških turnerjev, ki so na potu na telovadne slavnosti v Hamburgu. Vsprejeti so bili slovesno. Na trgu pred spomenikom so skupno peli »Die Wacht am Rhein.« Potem so šli pred palačo, v kateri je bival cesar Viljelm I. Tu so se ponovile demonstacije.

Kriza v italijanskih občinah istrskih.

II.

Odkritosrčnost, s katero je glavno glasilo italijanske stranke v Istri slednjič pripoznalo korupcijo, ki vlada na mnogih upravah italijanskih občin, nas je osupnila. Poznavajoči odnošaje in stranke, moramo že a priori odbijati misel, da bi bili le usmiljenje, pravicoljubje in skrb za materijalno blaginjo ljudstva doveli gospôdo do takega heroiskega čina, do take grozne obsodbe samega sebe in svoje stranke? Odbijamo to misel, ker vemo, da je gospôdi prva zapoved: »strankarska korist! Pred oziri na to korist se morajo umikati vsi drugi oziri! To pa zato, ker v Istri — v kolikor je ista v italijanski oblasti — je pojem »strankarska korist« jako omejen in ozek. Laška strankarska korist v Istri je korist — koterije, korist zboru mož, ki šteje komaj toliko glav, kolikor jih šteje jedna stotinja vojakov.

Kaj je torej primoralo »Istria«, da je toli ostro nabrusila nož in ga zasadila potem v meso italijanskih občin, priznavši: da na upravah italijanskih občin po Istri vlada zlo stanje, da je položenje resno in nevarno, da vsled korupeije na občinah precejšnjemu delu dežeje žuga pogibelj, da nastajajo celo dvomi o poštenosti italijanskih občinskih uprav itd. itd.??

Od kod torej sila za take heroiske čine?! Odgovor nam daje prav za prav »Istria« sama, ko pravi: »Tu gre za obstanek frakcij naše stranke, ki se kompromituje na tak način ter slabi čedalje bolj!«

Tu imamo torej klasično pričo o resničnosti naše trditve, da gospôdi je korist stranke, oziroma koterije — vse! Le zavest, da danes jutri mora priti do katastrofe, ako pojdejo stvari tako dalje, in pa zavest, da se jeza ljudstva obrne slednjič proti »frakcijam italijanske stranke« po posamičnih krajih, sta razvezala jezik poreški »Istria«.

Glasilo italijanske stranke je torej zabeležilo obstoječe zlo. Označilo je tudi — in še precej brezobzirno — nprav tega zla. Ali to ne zadošča, »Istria« bi morala označiti tudi genesis (postanek) tega zla. Na izvor tega zla ni pokazala, ker bi bila morala pokazati — smo že zopet tam — na svojo stranko, na koterijo!

Da, gospôda: politiški in upravni zistem, ki velja v deželi, je vir vsemu zlu na občinah, isti nezmiselni, nemoderni zistem, katerega vzdržujejo ozki krog signorie, kjer-koli imajo se kaj vpliva. To je tisti zistem, kateremu se klika noče odreči, ker ve, da v isti hip, ko bi se zrušil ta zistem, bi se zrušilo tudi njih nadvladje po občinah, dosledno torej tudi — v deželi!

To je tisti stari benečanski zistem oligarhije po občinah, nesrečnega gospodstva nekake vaške aristokracije, ki ima v svoji pesti dotične nesrečne občine. Tu imamo po posamičnih krajih prave županske dinastije. Praočje je bil župan, sin mu je bil župan, od sina sin je župan in praukun bo župan, ako dotlej pravična jeza ljudstva in pametno spoznanje kompetentnih krogov ne izrežeta te rane.

Ti vaški oligarhi so seveda mislili vsikdar le na-se. In čim bolj jim je propadalo lastno gospodarstvo (navajenim živeti lahko in dobro in brez dela), tem bolj so iskali nadomestila — na občinah.

In našli so ga vsikdar, ker ni bilo nikjer kontrole in je še dandanes ni možno organizovati po mnogih občinah, ker je zopet nesrečni politiški in upravni zistem, sloneči na ramenih klike, skrbel za to, da so le redke občine, v katerih imajo kakega sposobnega človeka poleg oligarha in vaškega avtokrata! Vrhno načelo temu zistemu je: čim manje šol, tem bolje — za kliko!! Posledica temu zistemu je, da imamo v tej mali deželi samo mi Slovenci in Hrvatje do 20.000 otrok brez šolskega pouka; posledica temu je silni zaostanek v kulturi, tako, da vladajo tam doli še arhaiški odnošaji; posledica temu je, da je po mnogih krajih tam doli analfabet pravilo in neanalfabet izjema; posledica temu zistemu je, da nedostaje mož, ki bi bili sposobni za kontrolo javne uprave — in vsem tem zlom je zadnja posledica: korupeija, kakor jo slednjič priznava tudi »Istria«.

Nam na vse zadnje ni dolžnost, da bi se praskali tam, kjer srbi Lahe, in da bi si razbijali laško glavo. Ravnodušno bi lahko gledali na to laško korupeijo in se je morda celo veselili s svojega slovanskega stališča, ako ne bi bili primorani računati žalostnim dejstvom, da je občin, ki so naše po krvi, a ječe pod italijansko upravo in — korupeijo; in nadaljnjim dejstvom, da so slabi vzgledi tu pa tam popačili tudi mnogokateroga našega, kjer se ljudje še niso zuali osamosvojiti od laškega vpliva. Sleherna volitev, politiška in upravna, daje nam dokazov o popačenosti in nemoralnosti, ki se širi na okrog iz — občinske hiše ven.

Politični pregled.

Naša trgovinska bilanca. Uvoz v carinsko obsežje Avstro-ogersko je znašal meseca junija t. l. 73·7 milijonov goldinarjev, torej za 17·4 milijonov več, nego v juniju 1897. Izvoz pa je znašal v istem mesecu 65·4 milijonov, torej za 5·7 milijonov več nego v juniju lani.

Uvoz v prvem polletju 1898 je znašal 437·8 milijonov, torej za 222·8 milijonov več, nego v prvem polletju lani; izvoz pa v prvem polletju 1898. 372·6 milijonov, torej za 1·6 mil. manje, nego lani. Pasivum naše trgovinske bilance je za prvo poluletje znaša torej 65·2 milijona goldinarjev proti aktivum u 19·2 milijona iz prošlega leta.

Ta statistika ni razveseljiva, ker kaže, da druge države veliko več uvažajo v naše državo, nego izvažamo mi v inozemstvo, oziroma, da v svetovni trgovini dajemo mi več denarja inozemstvu, nego ga daje inozemstvo nam. Ako hočemo, da je trgovinska bilanca ugodna, mora izvoz vsaj pokrivati uvoz. Gorenji izkaz kaže torej, da naša trgovinska bilanca je neugodna!

Glasovi iz novin o triških razmerah.

Tudi dunajski list »Die Information« se je te dni bavil z razmerami v Trstu. V svoji številki od 17. t. m. pa prinaša dopis, ki ima temveč veljave, ker je prišel od centralistiške, torej Slovanom neprijazne strani. Dopisnik pravi, da mnogi uradniki v Trstu so morali misliti, da ustrežajo namenom vlade, ako pomagajo poitalijančevati Trst. »Information« pravi od besede do besede: »Grehov, ki sta jih storila baron Pretis in za njim vitez Rinaldini, ne bode možno popraviti v desetletjih.«

Potem pripoveduje rečeni list o Dolenčevem predlogu, o irredentistiški nravi »progressa« in o tem, kako Nemei vedno glasujejo z irredentovci. In to tudi uradniki!

Zatem pravi: »Trst je — o tem ni dovoljen nikak dvom — naravnost revolucionarno podrovan, istotako, kakor — recimo — Heb; v Trstu kakor — drugod so imele prevratne stranke prvo besedo, terorizirajo dobro misleče in korakoma potiskajo nazaj državno misel avstrijsko, katera ostaja brez varstva od strani onih, ki bi jo morali braniti. Vlada pa studira jezikovno vprašanje, in meni, da najbolje ozdravi državno bolezen s predpisi o notranjem in vnanjem službenem jeziku, z nastavljanjem tolmačev in obkroževanjem jezikovnih obsežij, pred vsem pa z umikanjem pred revolucionarnimi življi. Vspeli so jednaki, na severu kakor na jugu.«

Govoré o umirovljenju finančnega ravnatelja dra. Schusterja, pravi rečeni list, da so le posebne razmere mogle dovesti do tega. Na drugem mestu pravi: »Zdi se, da kaže ta odstop, da se izvestni odnosi, ki so obstajali za namestnikovanja Pretisa in viteza Rinaldinija, niso spremenili tudi pod namestnikovanjem gospoda grofa Goëssa. Ako bi bil zbran državni zbor, bi pač prišla stvar tam v razgovor. Kakor pa stoje stvari v tem hipu, more opozarjati na to le novinstvo. Sicer pa vsi vrabei po tržaških strelah žvižgajo izvestna imena in izvestne dogodbee.«

Knez Ferdinand Bolgarski na Ruskem. Knez Ferdinand se bavi sedaj v Petrogradu. Rusija ga je na vsej poti vsprejemala največjo gostoljubnostjo in vsemi častmi, ki se pristojajo vladarju. V Petrogradu odlikuje car svojega gosta.

»Novoje Vremja« pišejo, da takov obisk bi bil pred leti nemogoč, ker bi bil vzbujal sum Evrope. Toda časi so so se premenili miru v prilogo. Čas, ki ozdravlja vse, je dovel do stvarne trezne dobe, ki bode, tako se je nadejati, trajna. Vsled krsta princa Borisa da se je značaj bolgarskih odnosjev do Rusije utrdil za vedno. Bolgarska ve, da je ona kamen odpora na potu do egejskega morja in do Carigrada. Rusija pa ve, da Bolgarska neče biti sovražna sprednja straža na Balkanu. In tako izgine zadnja senca v rusko-bolgarskih odnosjih. Pravoslavna vzgoja princa Borisa priča, da je knez Ferdinand spoznal, da Bolgarska more izvrševati svojo zgodovinsko nalogo le po tesnem politiskem in duševnem pridruženju mogočni Rusiji, katera naloga je obsežena v samostalnosti Bolgarske.

Kako se vendar spreminjajo časi! Kdo se ne spominja žalostne dobe nesrečnega Stambulova, ko je Bolgarska tako grdo plačevala svoji osvoboditeljci?! In pozneje dobe, ko se je knez Ferdinand zastoj trudil, da bi zopet spojil pretrgane vezi s Petrogradom?! Sedaj pa so se odnosi med Bolgarsko in Rusijo konsolidovali popolnoma. — A če pomislimo nadalje, da je tudi kralj Karol ravnokar na potu v Petrograd, da so odnosi med Črnogoro in Rusijo itak že notorično intimni in da je pričakovati obiska kneza Bolgarskega na Cetinjah, da je torej Srbija se svojim Milanom popolnoma osamljena na Balkanu, potem se — kakor pošteni Avstrijci — ne moremo iznebiti bojazni, da bi utegnili imeti za naše koristi usodnih posledic ona politika po madjarskem ukusu, ki se pojavlja — v neopravičenih napadih na osebo kneza Nikole Črnogorskega!

Domače vesti.

Odličen gost. Danes je prišel v Trst gosp. Jan Lego iz Prage, ki je pravi oče Slovencem živečim v prestolnici naroda češkega. V ponedeljek pojde v Gorico.

Ne, to ni tako! Piše se nam: »Indipendente« od minolega četrka se grozno jezi nad tr-

žaškimi političnimi oblastinjami, ker so iste dovolile, da so se o priliki koncerta na vrtu naše šole pri sv. Jakobu razobesile naše slovenske — »tricolore«!

Po mnenju liberalnega (?) žida bi to nesmelo biti; toda, ker se že dopuščajo taka izzivanja (!!), da se s tem vstreza gospodom Slovencem, moralo se bode zadovoljiti tudi Lahom v toliko, da bodo smeli razobešati svojo »tricolore«! Slovencem namreč ugaja belo, modro rudeče, nam pa (doslovno) „belo-rudeče-zeleno“!!!

»Indipendentu« treba pripoznati, da zna govoriti odkrito. Samo opozoriti ga moramo, da njegova analogija med slovensko in italijansko trobojnico šepa na vseh nogah. Slovenska trobojnica je znak narodnosti živeče v tej državi ter potrjena od cesarja te države — torej legitimirana na vse strani. Italijanska trikolora pa za Avstrijo ni družega, nego simbol tuje države!! Ali nas razume slavni »Indipendente«? Sedaj ve lahko, zakaj oblasti dopuščajo ali bi morale dopuščati slovensko trobojnico — dočim ne smejo dopuščati italijanske trikolora!

Torej to ni tako, kakor meni »Indipendente«, da mora biti dovoljena tudi italijanska trikolora, ako je dovoljena slovenska trobojnica!

Liberalee.

Za pravice slovenskega jezika med Slovenel samimi! Pišejo nam: Neštevilnokrat ste že pisali, oziroma sprejemali dopise, napisane v grajo našim gospem in gospodičinam. Vem sicer, da je ta stvar jako, jako kočljiva, osobito za Vas, ki ste izpostavljeni vsem nevihtam! Saj vemo, da se nevolja onih, ki se čutijo zadete, navadno izliva tudi na Vas in včasih celo izključno na Vas, da si niste storili družega, nego, kar mora storiti glasilo javnega menenja. Priznati pa morate, da rano treba čistiti in (ako je sila) celo »žgati«, ako hočemo, da se začeli! Moja malenkost ne mrzi — Bog mi je priča, da ne — ženski spol, kakor to delajo le čudaki, ki pa imajo, ali bi vsaj morali imeti za tako postopanje svojih in tehtnih vzrokov. Jaz želim celo nežnemu spolu mnogo vspehov na polju emancipacije, nimam pa in ne morem imeti rad onih mater in hčeri, ki so našega rodu in naše krvi, ki pa nas žalijo vednim ščebetanjem v »sladkem« jeziku del si! Dva povoda sta me prisilila, da sem po dolgem času prijel zopet enkrat za svoje že zarjavelo pero.

Včeraj sem govoril z deklicjo kakih 14 let, ki mi pa ni znala odgovoriti na moje slovensko vprašanje! Ona je slovenskih starišev hči, toda ti slovenski stariši jo nočejo (!) učiti slovenskega jezika! »Morala bodem iti v Ljubljano (mi je rekla), ker jaz želim znati jezik svojih starišev, ali oni me nočejo učiti!« Sree se mora trgati človeku, ko čuje kaj tačega in sveta jeza mora pograbit slednjega, količkaj zavednega rodoljuba radi sramotnega vedenja takih starišev!!

Druga bi bila ta-le. Govoril sem z nekim tukajšnjim rodoljubom baš o »naših ženskah«. On je trdil, da ne smemo zahtevati preveč od našega ženskega spola; dovolj da je (je rekel), ako ženska čuti z nami ter nosi v srečo ljubezen do naroda. Govor da je le malenkost! Povedal sem dotičnemu svoje menenje o tem vprašanju in sedaj dovolite, da je tu zapišem.

Ako ženska izhaja iz slovanske krvi in je torej po rodu in po mišljenju naša, a po govoric — tuja, nimamo mi in naš narod od nje ničesar pričakovati, ker, kdor res ljubi ta ali oni narod, porablja vse sile, da se priučijo jeziku tega naroda; ako pa gospodičina zna, a se sramuje svojega materinega jezika slovenskega, potem ne moremo pričakovati, da bode gospa govorila, česar se je sramovala ista kakor gospodičina!

Jasno je torej popolnoma, česa smemo pričakovati od takih mater! Ničesar družega, nego — janičarjev!

Ne trdim, da v Trstu ne gre na bolje v tem pogledu, ali ta »dolee del si« se še vedno preveč prežvekuje po slovanskih — ustih!

Toda bodimo pravični in priznajmo, da ženske niso vsemu krive. Vprašaj žensko, zakaj da govori laški, pa boš neredko moral čuti odgovor: zato, ker me možki nagovarjajo — laški!

Ko bi smel — veste gospod urednik — bi lahko imenoval celo vrsto takih vitezov, toda Vi, gospod urednik, morate rabiti škarje ter krčiti do-

pisane in obilokrati tudi — peroti pregorkim dopisovalcem!!

Zaključujem s topro prošnjo, da naj mi odpuste, ako sem koga zadel. Prisezam jim pa, da ne bom več pisal o tej stvari, ako se vsi grešniki in grešnice — poboljšajo! Drevenj.

Posvetovanje krémarjev. V kratkem se ponovi občni zbor zadruga tržaških krémarjev, ker je bil isti zadnjič razpuščen ali prav za prav razpršen. Včeraj popoldne so imeli kakih 40 krémarjev posvetovanje v Čardi na Aquedottu glede sestave novega odbora zadruga, kajti krémarji trde, da smejo staremu odboru predbacivati marsikaj. Na včerajšnjem shodu se je povdarjalo posebno to, da se morajo združiti vsi mali krémarji v ta namen, da dobe vodstvo zadruga v svoje roke. Dolžnost novemu odboru pa bodi ta, da bode gledal edino le na koristi krémarjev, da ugotovi vsakemu in da bodi iz zadruga izključena vsaka politika. Če bi pa prišel neki dr. ali kedo drugi, ki bi hotel nagovarjati in tudi v to organizacijo siliti kaka socijalno-demokratiška načela, ali si prisvajati kako vodilno ulogo, — takim naj pokaže vrata vsakdo! Sedaj sti med gostilničarji dve stranki in sicer ona prejšnjega odbora, kateremu je predbacivati marsikaj, ter nova, v katero spadajo večinoma le manjši krémarji in ki ima, kakor je videti, dobre namene in dosti upanja, da dobi vodstvo zadruga v svoje roke.

Pevsko društvo „Kolo“ izreka iskreno zahvalo gosp. A. Gabrščeku, lastniku Goriške tiskarne, za darovanih 6 kron, to je, za odbitek na račun tiskovin.

Isto javlja veselo vest, da je društvu pristopil kakor ustanovnik premilostljivi gosp. Jeglič, knezoškof Ljubljanski ter je doposlal 20 kron ustanovnine. Bog plačaj!

Kakor podporni udje so se zglasili ter doposlali po dve kroni podpornine sledeči gospodje: Ajte Rihard, Čokelj Andrej, Kocijančič Josip, dr. Ostertag, Perhave Jakob, Počkaj Anton, dr. Slavik, Tomažič Ivan in dr. Vitez Dinko. Bog poživi vse nove člene in lepa jim hvala! Odbor.

Shod vseh slovenskih velikošolcev in abiturijentov se bode vršil v Ljubljani dne 19., 20. in 21. avgusta t. l. ne pa, kakor smo poročali svoječasno, 12., 13. in 14. Tovariše pevce prosimo, da pošljejo v najkrajšem času svoje naslove na naslov: phil. Jožef Reisner, Ljubljana.

Štipendij. Začetkom prvega semestra šolskega leta 1898.-99. je oddati erarni štipendij v znesku 300 gld. — jednemu dijaku iz Istre, ki bi se posvetil študijam živinozdravništva. Natančnejši pogoji so označeni v uradnem »Osservatore Triestino« od 22. t. m.

Narodna tiskarna A. Gabršček v Pulju. Takó se glasi nova, na okrožnem sodišču v Rovinju vpisana narodna tvrdka, najbrže ena prvih naših v Istri, ki so vpisane v trgovski vpisnik. Gotovo pa je, da ta nova tiskarna je eno najvažnejših narodnih podjetij za naš bedni narod v Istri. Da bo nova tiskarna vsestransko kos svojim palogi, v to nam je porok istega lastnika širokoznana »Goriška tiskarna A. Gabršček« v Gorici, ki tekmuje v izdelkih tiskarske stroke z vsako drugo; slovenskemu narodu je podala v kratki dobi svojega obstanka (pet let) več knjig, nego vse druge skupaj (ako bi izvzeli morda družbo sv. Mohora, ki pa strogo ne spada sem). Gospod Gabršček je napravil istrskim Lahonom veliko preglavico s tem, da je kupil Seraseshin-Martino lieho tiskarno. Moral se je tudi mnogo bojevati s spletkami iz lahonskega taborja, da je dobil konecšjo. Konečno je premagal tudi te spletkarije in zdaj že ves mesec ureja tiskarno v krasnih prostorih, v Barbaličevi hiši v ulici Sissano. Uroditiv hiše in tiskarne ga stane mnogo noveev — ali upati smemo, da narod naš v Istri bo znal ceniti toliko podjetnost in bo podpiral novo tiskarno z vsemi naročili, katere bo mogel dati. Tiskarna s štirimi stroji in motorjem bo otvorjena najdalje 1. avgusta. Naročila sprejema že zdaj.

Je-li on? Pišejo nam: V cenjeni »Edinosti« od dne 22. t. m. sem čital notice, in sicer žalostno notice, o nekem duhovniku, ki je bil priveden v Gorico, ker se je baje zagrabil proti zakonom! O čitanju te notice mi je prišel na misel neki T. Gugenberger, ki je kapelanoval pred osmimi leti na O...., in ki že takrat ni bil pri pravi pameti, kar je lahko vsakdo spoznal na njem. Bil je že pileten,

Najnovejša trgovinska vest.

New-York 22. julija. (Izvirni brzojav.)
Pšenica za julij 82³/₄ (včeraj 83), za september 72³/₈ (včeraj 72³/₄), za december 71⁵/₈ (včeraj 72—), koroza za julij 37 (včeraj 36³/₄), za september 37³/₄ (včeraj 37¹/₂)
mast 580 (včeraj 580).

Trgovinske vesti.

Budimpešta. Pšenica za september 798 do 799. Oves za spomlad ——. Rž za september 624 do 626. Koroza za maj 1899. 427 do 428.

Pšenica: ponudbe srednje, povpraševanja ——. Prodaja 12000 met. stot. Vreme: lepo.

Hamburg. Santos good average za september 29-75, za december 30-25, za marec 30-75, za maj 30—.

Havre. Kava Santos good average za juli 35—, za november 36-25 frankov za 50 klg.

Izjava.

Izjavljamo, da so vesti, ki so se širile glede prepovedi plesa po namišljeni krivdi g. Ivana vit. Nabergerja in Valentina Cibea, popolnoma neresnične.

Ples novincev se bode vršil jutri dne 24. t. m.

Proseški novinci.

Št. 578.

Natečaj.

V koperskem šolskem okraju je popolniti stalno ali provizorno mesto učiteljice III. vrste na trirazredni ljudski šoli s slovenskim učnim jezikom v Dolini; jednako mesto na ljudski šoli s slovenskim in laškim učnim jezikom v Lazaretu in mesto podučiteljice na ljudski šoli s slovenskim učnim jezikom v Šmarjah.

Plače so utemeljene po deželnem zakonu od dné 14. decembra 1888. št. 1 zak. in ukaznik 1889.

Pravilno opremljene prošnje naj se vlagajo zakonitim putem na podpisnem uradu v teku 4 tednov po tretjem razpisu v uradnem listu.

C. kr. okrajni šolski svet

v Kopru, 20. julija 1898.

Odlikovan
**fotografski
atelier!**

Acquedotto h. št. 25.

Usojam si naznaniti sl. občinstvu, da sem na Acquedottu št. 25 odprl svojo filjalko. Atelier je urejen moderno in preskrbljen aparati najnovejšega zistema. Fotografije v vsaki obliki do naravne velikosti na papirje vsake vrste: celoidin, albumin, platin itd. itd. Izdelovanje natančno, dovršeno. Cene kotlikor sploh možno nizke. Posebno se priporočam v izdelovanje skupin rodbinskih in drugih; reprodukcij po vsaki, tudi že obledeli fotografiji, oljnatih slik, akvarelov; fotografij v naravnih barvah. — Kdor se hoče prepričati, naj blagovoli osebno obiskati moj atelier in si ogledati tam izložene slike! Atelier je na Acquedottu št. 25.

Anton Jerkič,

odlikovan fotografski atelier.

V Gorici:

na Travniku 11.

V Trstu:

na Acquedottu 25.

Pomada Phönix.

Odlikovana na razstavi za zdravljenje in postrežbo bolnikov v Stuttgart-u l. 1890., priznana od zdravnikov in s tisoči zahvalnih pism.

Jedino obstoječe, reelno in neškodljivo sredstvo, za doseg lepih lasi pri damah in gospodin, odstranjuje takoj izpadanje las in prhljaj; ter vzgaja pri jako mladih gospodin močne brke.

Garantira se za uspeh in neškodljivost. Lonček 80 nč., po pošti ali povzetju 90 nč.

Hoppe K., Dunaj, I. Wipplingerstrasse 14

AITE & ZADNIK

V TRSTU,
via Nuova, vogel via S. Lazzaro 8.

TRGOVINA

TKANIN IN MODE.

Velika zaloga
moških in ženskih stof za vse letne sezone.
Velik izbor
plaht, zagrinjal ter vsakovrstnega perila.

Zaloga drobnarije za šivilje, krojače in kitničarke. — Veliki izbor perkala in satina v najnovejšem risanju.
Sprejemajo se naročila moških oblek in perila po meri.

CENE NIZKE.

Za mnogobrojni obisk se priporočata udana
AITE & ZADNIK.

„Viktorija“ moderci

za gospe in gospice

po 50, 70 nč., 1 gld., 1-25, 1-30, 1-30, 1-50, 1-80, 2-20, 3—, in 4-30.

Velik izbor

vseh predmetov za pomlad in leto,

volneno blago, perkal za obleke in srajce, ceffr in oxford, lawn-tennis, satinete gladki, tiskani in mrežasti, vsakovrstni svileni predmeti za obleke in kinčanje, velik izbor čipek, trakov, zavratnikov, modnih specijalitit vsake vrste, rokovic iz svile, nitij in kože, dežnikov.

Velik izbor perila dobiva se v manufakturnej zalogi
JAKOBA KLEMENCA

V TRSTU, — ulica sv. Antona št. 1. — V TRSTU
Na zahtevanje
dopušljejo se uzorci z dotičnimi cenami poštnine prosto.

Le 50 nč. za 3 žrebanja

Predzadnji teden!

Glavni dobitek 1krat 100.000 Kron in 3krat 25.000 Kron

v gotovini z odbitkom 20%.

Srečke jubilejne razstave
po 50 nč.

Žrebanje: 6. avgusta 1898.

Žrebanje: 15. septembra 1898.

Žrebanje: 22. oktobra 1898.

Priporočajo: Gius. Bolaffio, Il Mercurio Triestino, Mandl & C., Enr. Schiffmann, Ales. Levi, Ign. Neumann, M. Nigris, G. Zoldan.

Carl Greinitz Neffen,

Na Corsu št. 33. podružnica Trst. Piazza della Legna 2.

Železo in razno železno blago na drobno in na debelo.

Priporočajo svojo dobro sortirano zalogo

predmetov za stavbarstvo,
traverze, zaklepe, železo za kovače in facon, stare železnične šine, držaje in ograje, vodnjake, pumpe, železne cevi in take iz vlitnega železa, vse tehnične predmete, popolne naprave kopelji in stranišč, peči in štedilna ognjišča, kuhinjsko, namizno in hišno opravo, železne meble in pred ognjem varne blagajne, nagrobne križe in obgrobnje ograje, orodja za vsako obrt.

Edina zaloga
portlanskoga cementa
in
hidravličnega apna I. vrste
za okolico in kras se nahaja pri
Marinu Luxa
na Proseku.

Kašelj, hripavost in prsni katar

ublažuje in zdravi

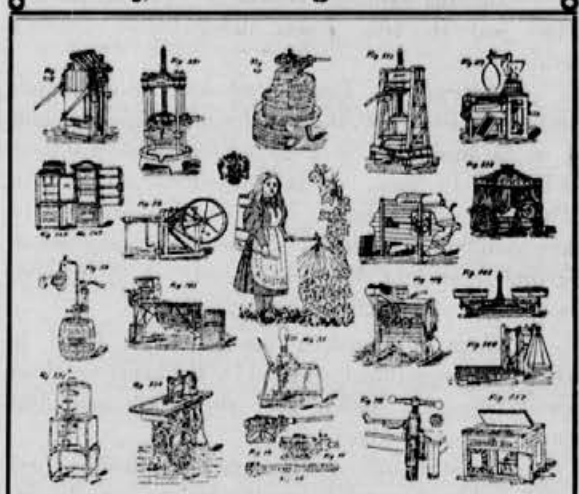
„planinski zeliščni sok“

iz „Deželne lekarne pri Mariji Pomagaj“ M. Leusteka
v Ljubljani.

Cena 1 steklenice 50 nč. Razpošilja se z obratno pošto
najmanj 2 steklenici. II

IVAN SCHINDLER

Dunaj, III. Erdbergstrasse št. 12.

razpošilja gratis in franko kataloge v slovensko-hrvatskem jeziku z več kakor 300 slikami o vseh vrstah aparatov za stroje, potrebnih predmetih za kmetijstvo, vinarstvo, za obrtne in gospodarske namene.

Cene nižje kakor drugod.

Za reelno postrežbo se garantira.

Solidne zastopnike se išče.

IVAN SCHINDLER

ces. kralj. priv. lastnik

Dunaj, III Erdbergstr. št. 12.